

I Udlandet stiller man sig altsaa forskelligt med Hensyn til det Spørgsmaal, om Mæglingsmyndigheden maa tage Initiativ selv eller skal afvente Opfordring af Parterne til at fremsætte Mæglingsforslag. Hvorledes Parterne vil stille sig til dette Spørgsmaal her i Landet, ved jeg ikke. Samfundet maa vistnok ønske at stille Forligsmanden saa frit som muligt og overlade til hans Bedømmelse af hvert enkelt Tilfældes Beskaffenhed, om han finder det hensigtsmæssigt at stille officiel Mæglingsforslag, og om han for at faa et Mæglingsforslag udarbejdet, kan handle paa egen Haand, eller om han bør nedsætte et Udvalg i dette Øjemed.

Der er næppe nogen Fare ved i saa Henseende at stille Forligsmanden ganske frit; thi Frygten for ved uacceptable Mæglingsforslag at svække sin egen Prestige vil i langt højere Grad afholde ham fra ubetimelige Skridt, end alle regulerende Lovbestemmelser vil kunne gøre det. Og lader han sig ikke gennem sin Taktfølelse afholde fra ubetimelige Indblandinger, saa vil hans Mæglingsforslag i Længden blive uskadelige, idet de mister deres Prestige.

Jeg tillader mig derfor at foreslaa, at Forligsmanden bliver stillet fuldkommen frit til at foretage de Mæglingskridt, som han anser for tjenlige.

Det er slet ikke noget nyt lønnet Embede, som tænkes oprettet ved Forslaget om Udnævnelsen af en Forligsmand. Hvis der var Løn forbundet med Stillingen, turde det være mindre beregneligt end i modsat Fald, hvilke Hensyn der vilde blive taget ved Udnævnelsen. Det bør være et Æreshverv, der tildeles en socialt anset Mand med udpræget sociale Interesser, men ikke nogen Politiker, der attraaer det ene eller det andet Partis Stemmer. En Forudforhandling med Partierne om Udnævnelsen vilde sikkert være heldigt, og Udnævnelsen burde vistnok kun være paa et kortere Aaremaal ad Gangen, f. Eks. 5 Aar.

Saafernt man ikke ønskede nogen Bemyndigelse for Forligsmanden til at afholde eller lade afholde Vidneafhøringer, vilde Sagen vistnok paa det nærmeste kunne ordnes rent administrativt uden Lovgivningsmagts Indblanding, men hvis man ønsker dette Moment med, maatte man udarbejde et Lovforslag. Dette Forslag vilde vel i sine Hovedtræk komme til at se saaledes ud:

Indenrigsministeriet skal være beføjet til efter Forhandling med Arbejdsgiverforeningen og »De samvirkende Fagforbund« for 5 Aar ad Gangen at udnævne en Forligsmand for hele Landet eller — hvis det viser sig ønskeligt at begrænse den enkelte Forligsmands Omraade til en enkelt Landsdel — en Forligsmand for hver saadan Landsdel.

Forligsmandens Opgave er at virke for Opretholdelsen af det fredelige Forhold mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Efter Anmodning af Organisationer, der ere komne i Uenighed, skal han efter eget Skøn enten selv paatage sig Ledelsen af Forhandlingerne mellem de stridende Parter eller udpege en upartisk Forhandlingsleder. Naar Arbejdsstandsning truer med at udbryde eller er udbrudt, kan han af egen Drift indkalde Parterne eller deres Repræsentanter til Forhandling, en Indkaldelse, som Parterne ere pligtige at efterkomme. Endvidere er han i de samme Tilfælde beføjet til efter Skøn enten alene eller i Forening med et af ham selv tilkaldt Mæglingsudvalg at forelægge de stridende Parter Mæglingsforslag.

Naar Forligsmanden skønner det nødvendigt til Bedømmelse af en mellem Parterne udbrudt Strid at foretage nærmere Undersøgelse, er han, naar begge Parter derom ere enige, eller naar Arbejdsstandsning alt er varslet eller iværksat, beføjet til enten selv at foretage eller lade foretage saadanne Undersøgelser.

Saafernt Forligsmanden opfylder Betingelserne for at kunne fungere som Dommer, er han beføjet til at afhøre Vidner under sædvanlig Vidnetvang. Forligsmanden